

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ СПЕЦІАЛЬНОГО ЗВ'ЯЗКУ ТА ЗАХИСТУ ІНФОРМАЦІЇ УКРАЇНИ У СФЕРІ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ

Валерій Григорович ДМИТРЕНКО,

*аспірант Харківського національного
університету внутрішніх справ*

Правове регулювання діяльності Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України є ключовим компонентом забезпечення національної безпеки країни, особливо в умовах сучасних інформаційних загроз. Основна роль цього органу полягає в організації надійного функціонування державних інформаційних систем, забезпеченні захисту інформаційних ресурсів та протидії кібератакам. Питання правового регулювання діяльності Держспецзв'язку набуває особливої актуальності у зв'язку з розвитком новітніх інформаційних технологій, зростанням значення кіберпростору та посиленням загроз з боку державних і недержавних акторів.

Основні положення щодо діяльності Держспецзв'язку закріплені в законодавстві України. Закон України «Про Державну службу спеціального зв'язку та захисту інформації України» визначає правові, організаційні та фінансові засади діяльності цього органу. Відповідно до законодавства, Держспецзв'язок є державним органом, що забезпечує функціонування спеціального зв'язку та захисту державних інформаційних систем, а також виконує завдання в галузі кібербезпеки. Важливим аспектом є те, що цей орган має широку компетенцію в питаннях організації захисту інформації як на державному рівні, так і в приватному секторі, що робить його діяльність невід'ємною складовою системи національної безпеки України.

Діяльність Держспецзв'язку регулюється не лише національним законодавством, а й міжнародними стандартами, що дозволяє ефективно координувати зусилля з іншими країнами та міжнародними організаціями в питаннях кіберзахисту та інформаційної безпеки. Окрім основного закону, нормативно-правова база діяльності Держспецзв'язку включає Закони України «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України», «Про телекомунікації», а також низку підзаконних актів, які регулюють окремі аспекти функціонування інформаційних систем, захисту інформації та безпеки комунікацій. Закон України «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України» визначає завдання Держспецзв'язку у сфері кіберзахисту, зокрема щодо створення національної системи кібербезпеки, координації діяльності органів державної влади в питаннях кібербезпеки та кіберзахисту, а також вжиття заходів для запобігання та нейтралізації кібератак. Важливо зазначити, що у цьому контексті Держспецзв'язок виконує функції не лише технічного забезпечення захисту, а й політико-правового регулювання діяльності державних органів і суб'єктів підприємництва у питаннях інформаційної безпеки.

В контексті національної безпеки, Держспецзв'язок також відіграє важливу роль у протидії інформаційним загрозам, що можуть ставити під сумнів суверенітет і територіальну цілісність держави. В останні роки відбувається значне зростання кількості кібератак, спрямованих на державні інформаційні системи України, зокрема під час військових конфліктів. У цьому контексті

Держспецзв'язок здійснює постійний моніторинг та аналіз кіберзагроз, а також розробляє та впроваджує відповідні заходи реагування на них. Важливим аспектом діяльності Держспецзв'язку є забезпечення безпеки інформаційних систем, що використовуються органами державної влади, зокрема тими, які відповідають за оборону, зовнішню політику та національну безпеку. Окрім цього, Держспецзв'язок також несе відповідальність за організацію спеціального зв'язку, який використовується для передачі конфіденційної та державної інформації. Спеціальний зв'язок є невід'ємною частиною забезпечення національної безпеки, оскільки він гарантує безпечну передачу інформації між державними органами та критично важливими об'єктами інфраструктури. Для забезпечення функціонування спеціального зв'язку, Держспецзв'язок розробляє та впроваджує новітні технології шифрування і захисту інформації, що дозволяє знизити ризики витоку інформації та забезпечити її конфіденційність. Інший важливий напрям діяльності Держспецзв'язку полягає у здійсненні державного контролю та нагляду за дотриманням вимог законодавства у сфері захисту інформації та кібербезпеки. У межах цього напрямку Держспецзв'язок здійснює перевірки дотримання вимог щодо захисту інформації на підприємствах, в установах та організаціях, які працюють з конфіденційною та державною інформацією. Це включає контроль за забезпеченням технічного захисту інформаційних систем, аналіз загроз та вразливостей, а також надання рекомендацій щодо усунення виявлених недоліків.

Особливого значення в правовому регулюванні діяльності Держспецзв'язку набуває кадрове забезпечення. Підготовка фахівців у сфері кібербезпеки та захисту інформації є важливим елементом забезпечення ефективної роботи служби. В цьому контексті Держспецзв'язок активно співпрацює з освітніми закладами, зокрема в питаннях підготовки кадрів для забезпечення національної безпеки України. Водночас, держава проводить заходи з підвищення кваліфікації працівників, які вже працюють у сфері кібербезпеки та захисту інформації, що дозволяє підтримувати високий рівень професіоналізму та готовності до виконання завдань у сфері національної безпеки.

Міжнародна співпраця є ще одним важливим аспектом діяльності Держспецзв'язку, оскільки забезпечення кібербезпеки на національному рівні неможливе без обміну досвідом та координації з іншими країнами. Держспецзв'язок активно бере участь у міжнародних форумах і заходах, присвячених питанням кібербезпеки, а також співпрацює з міжнародними організаціями, такими як НАТО та Європейський Союз, у рамках спільних проектів з посилення кіберзахисту. Важливо, що Україна є частиною глобальної системи кібербезпеки, і завдяки активній міжнародній співпраці вона має доступ до найсучасніших технологій та методик у цій сфері. Загалом, правове регулювання діяльності Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України є важливим чинником забезпечення національної безпеки та протидії сучасним інформаційним загрозам. Цей орган забезпечує надійний захист державних інформаційних систем, організовує функціонування спеціального зв'язку, а також здійснює державний контроль у сфері захисту інформації та кібербезпеки. Розвиток правової бази діяльності Держспецзв'язку відбувається у відповідь на сучасні виклики, що дозволяє Україні ефективно реагувати на загрози в інформаційному просторі та забезпечувати стабільність у сфері національної безпеки.

Таким чином, правове регулювання діяльності Держспецзв'язку є одним із ключових елементів забезпечення інформаційної безпеки країни. Діяльність цього органу спрямована на захист державних інформаційних систем від зовнішніх та внутрішніх загроз, координацію дій з іншими державними органами, а також активну міжнародну співпрацю у сфері кібербезпеки.